

VẬN DỤNG TINH THẦN OMOTENASHI TRONG DẠY VÀ HỌC TIẾNG NHẬT TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC QUỐC TẾ HỒNG BÀNG

● Nguyễn Minh Hưng* ● Hồ Lê Thị Xuân Trinh
Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng

TÓM TẮT

Bài viết cho thấy ý nghĩa, tầm quan trọng của tinh thần Omotenashi trong giảng dạy ngôn ngữ nói chung và trong giảng dạy ngôn ngữ Nhật tại Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng nói riêng. Để cho thấy tính khả thi của việc ứng dụng tinh thần này trong giảng dạy, thông qua khảo sát, tác giả muốn biết sinh viên có sẵn sàng để tìm hiểu, học hỏi và thực hành Omotenashi trong việc học tập của mình hay không, từ đó, giáo viên có thể dễ dàng triển khai tinh thần này ở các cấp độ sâu rộng hơn đến sinh viên ở các khoá học khác nhau. Kết quả khảo sát cũng cho thấy tinh thần Omotenashi có ảnh hưởng rõ rệt đến nhận thức của sinh viên đối với việc học tập của mình, giúp sinh viên định hình rõ nét nhu cầu và tính chủ động của mình trong học tập, cũng như có sự chuẩn bị sẵn sàng cho công việc và cuộc sống tương lai sau khi ra trường.

Từ khóa: *omotenashi, giảng dạy ngôn ngữ Nhật, tính chủ động của người học*

UTILIZING OMOTENASHI IN TEACHING AND LEARNING JAPANESE AT HONG BANG INTERNATIONAL UNIVERSITY

● Nguyen Minh Hung ● Ho Le Thi Xuan Trinh

ABSTRACT

The writing points out the meaning and significance of Omotenashi in teaching languages in general as well as in teaching Japanese at Hong Bang International University in particular. In order to find out the feasibility of applying this spirit to teaching activity, via the survey, writer is interested in figuring out if students are willing to know more, learn from it and practice Omotenashi in their learning. As a result, teachers can easily exercise this spirit at a higher level, on a larger scale to students at all levels. The survey result also shows that Omotenashi has widespread impact on students' awareness of their study which helps them to be clear about their real needs and enhances in them activeness in their learning as well as prepared them effectively not only their readiness at work after graduation but also their long-term future ahead.

Keywords: *omotenashi, teaching Japanese language, learner's activeness.*

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Omotenashi được biết đến là tinh thần phụng sự bằng cả trái tim, không mong cầu sự đền đáp hay ghi công nào từ phía đối tác. Omotenashi được ghép từ omote おもて (bề mặt) なし nashi (không có). Ý nghĩa sâu sắc của tinh thần này được thể hiện rộng khắp trong văn hoá Nhật Bản và thấm

*Tác giả liên hệ: ThS. Nguyễn Minh Hưng, Email: hungnm@hiu.vn

(Ngày nhận bài: 15/09/2022; Ngày nhận bản sửa: 01/11/2022; Ngày duyệt đăng: 11/11/2022)

nhuần qua cách hành xử trong cuộc sống mỗi ngày của người Nhật.

Ba trụ cột trọng yếu của Omotenashi là Trí, Tâm và Thể giới vật chất xung quanh. [1] Trí nhấn mạnh đến tính cốt yếu thâm nhuần triết lý của sự cống hiến, phụng sự và khiến thế giới này tốt đẹp hơn lên. Tâm thể hiện sự nhạy cảm về cảm xúc của mọi người và vạn vật xung quanh ta. Và Thể giới vật chất là nơi ta để tâm tới đa đến bối cảnh, không gian, đến từng chi tiết sao cho toàn bộ quy trình Omotenashi được diễn ra hoàn hảo nhất.

Tám biểu hiện của tinh thần Omotenashi: [2]

- Làm chủ các trạng thái cảm xúc.
- Làm chủ tới đa các tương tác.
- Lời nói lịch thiệp.
- Ngôn ngữ cơ thể nhã nhặn.
- Lắng nghe tích cực.
- Thể hiện xin lỗi và biết ơn.
- Đoán ý nhu cầu đối tác.
- Biết cảm thông.
- Chu đáo và tinh tế.

Quan sát kỹ các biểu hiện của tinh thần Omotenashi, ta dễ thấy chúng rất cần thiết cho mọi hoạt động diễn ra hàng ngày của mỗi chúng ta, và trong tất cả các mối quan hệ mà chúng ta đang có như cha mẹ - con cái, thầy cô - học trò, bạn bè với nhau, quản lý - cấp dưới, nhân viên - khách hàng... Vì vậy, việc nắm vững tinh thần Omotenashi không những cần thiết mà còn quan trọng để xây dựng các mối quan hệ tương tác hiệu quả, công việc thuận lợi mà còn một đời sống vật chất và tinh thần trọn vẹn cho mọi người

Tinh thần Omotenashi là yếu tố tối cần thiết cho nhân viên khi làm việc tại các công ty Nhật, đồng thời là phẩm chất cần thiết mà doanh nghiệp đòi hỏi ở người lao động khi cung cấp các sản phẩm và dịch vụ tốt nhất cho khách hàng. Trong giảng dạy, thông qua nhu cầu của xã hội, sự kỳ vọng của doanh nghiệp, của phụ huynh và bản thân sinh viên, nhiều công trình nghiên cứu cho thấy tinh thần Omotenashi trở thành kim chỉ nam định hướng cho việc dạy và học hiệu quả hơn, khi sinh viên có “ý thức” chủ động hơn đối với việc học tập của bản thân và sự chuẩn bị những kỹ năng cần thiết cho công việc sau này.

Do vậy, để cho thấy tính khả thi của việc ứng dụng tinh thần này trong giảng dạy cho sinh viên ngành Ngôn ngữ và Văn hoá Nhật của Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng, chúng tôi thực hiện nghiên cứu này. Từ đó, giáo viên có thể dễ dàng triển khai tinh thần này ở các cấp độ sâu rộng hơn ở các khoá học khác nhau, cũng như qua tinh thần này, việc trang bị kiến thức và kỹ năng cho sinh viên hiệu quả hơn, đáp ứng tốt hơn nữa những kỳ vọng của gia đình, nhà trường và xã hội.

2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Mục tiêu nghiên cứu

Nhằm cho thấy tính khả thi của việc ứng dụng tinh thần Omotenashi trong giảng dạy cho sinh viên, cho thấy những thuận lợi và thách thức của việc ứng dụng tinh thần này trong lớp học. Từ đó giúp cho giáo viên có thể dễ dàng triển khai cũng như giúp cho sinh viên học hỏi và thực hành Omotenashi một cách thuận lợi.

2.2. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu

2.2.1. Đối tượng nghiên cứu

Việc ứng dụng tinh thần Omotenashi trong dạy và học tiếng Nhật

2.2.2. Phạm vi nghiên cứu

+ Về thời gian: 1 học kỳ (từ tháng 08/2022 đến tháng 11/2022)

+ Về không gian: Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng.

+ Về khách thể nghiên cứu: 84 sinh viên của năm thứ 2, năm thứ 3 và năm thứ 4 đang học tại Bộ môn Ngôn ngữ và Văn hoá Nhật, Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Quốc tế.

2.3. Cách thức tiến hành

Phương pháp nghiên cứu định tính và định lượng được áp dụng để thực hiện đề tài, thông qua bảng hỏi và phỏng vấn trực tiếp sinh viên. Kết quả khảo sát là có 84 ý kiến trả lời.

Ngoài ra, chúng tôi cũng thu thập thêm các thông tin từ chính trải nghiệm và kiến thức của các giáo viên. Đây là những người đã có thời gian sống và làm việc tại Nhật hơn 6 năm, có kinh nghiệm làm việc tại các công ty Nhật Bản, cũng như những người có kinh nghiệm giảng dạy tiếng Nhật hơn 12 năm.

3. LÝ DO CHO VIỆC OMOTENASHI NÊN ĐƯỢC ỨNG DỤNG VÀO VIỆC DẠY VÀ HỌC ĐẠI HỌC

Hiện nay mối quan hệ của thầy cô - học trò, sinh viên - giảng viên không còn mang dáng dấp trên bảo - dưới nghe như xưa mà thể hiện sâu sắc ở sự tinh tế trong việc “đối nhân xử thế”. Bản thân sinh viên cũng không còn thụ động chờ đợi kiến thức được truyền đạt từ giáo viên mà phải chủ động trong học tập, giao tiếp. Vì đây chính là cơ hội để sinh viên được nhào nặn, trải nghiệm và trưởng thành hơn qua mọi hoạt động học tập mà mình tham gia. Để sau khi tốt nghiệp, ra trường tìm việc làm thì với các em mọi thứ vẫn là sự tiếp tục, sẵn sàng, chứ không phải là một hành trình mới đầy bỡ ngỡ để mà phải trải nghiệm và học hỏi lại từ đầu.

Ở các doanh nghiệp Nhật Bản nói riêng và doanh nghiệp toàn cầu nói chung, việc ưu tiên tìm ứng viên tuyển dụng ngoài trình độ chuyên môn ra, còn phải có các kỹ năng mềm hiệu quả cần thiết trong công việc như: kỹ năng giao tiếp, làm việc nhóm hiệu quả, kỹ năng horensō (báo cáo - liên lạc - thảo luận) thường xuyên giữa đội nhóm và với cấp trên... Đây là những kỹ năng cần thiết hơn bao giờ hết trong thời đại cạnh tranh như hiện nay. Tỷ phú Trung Quốc Jack-Ma từng nói, nếu muốn thành công bạn cần có chỉ số EQ rất cao để kết nối với mọi người. EQ là chỉ số cảm xúc (Emotional Quotients), trong khi để có thể tồn tại trong thế giới AI (Artificial Intelligence) của kỷ nguyên hiện nay và tương lai, chúng ta còn cần thêm chỉ số LQ là Chỉ số của lòng trắc ẩn - đặt mình vào vị thế của người khác (Love Quotients) [3].

Như vậy, tinh thần Omotenashi nổi lên thành một lựa chọn hiệu quả trong cả việc dạy và học của thầy và trò. Với việc áp dụng Omotenashi thông qua 7 biểu hiện tinh thần Omotenashi truyền thống, sinh viên từ bị động, lo lắng, e ngại và rụt rè sẽ trở nên năng động hơn, tự tin hơn và hiệu quả hơn từng chút mỗi ngày. Thông qua các hoạt động trong lớp, các hoạt động ngoại khóa và cả những hoạt động mà sinh viên thực hiện tại nhà để chuẩn bị sẵn sàng cho mọi cơ hội đến bất kỳ lúc nào: như cơ hội sẵn học bổng du học chương trình trao đổi tại Nhật Bản, cơ hội giao lưu với sinh viên Nhật Bản, cơ hội lãnh đạo, điều phối các sự kiện lớn của của Bộ môn, của Khoa trong suốt 4 năm học như Ngày nhà giáo Việt Nam 20-11, Lễ hội Văn hóa Bunkasai, Lễ Giáng Sinh, Mừng năm mới,...

Lý do cuối cùng là sau khi áp dụng Omotenashi vào lớp học, Bộ môn Ngôn ngữ và Văn hoá Nhật hy vọng sẽ đào tạo được những sinh viên ưu tú không những giỏi chuyên môn thật thụ (tối thiểu đạt trình độ N2 về kỹ năng ngôn ngữ và nắm vững văn hoá Nhật thông qua tinh thần Omotenashi) mà còn có tinh thần và kỹ năng làm việc tối cần thiết trong thời đại cạnh tranh như hiện nay.

4. CÁC BƯỚC TIẾN HÀNH OMOTENASHI TRONG THỰC TẾ LỚP HỌC

Buổi đầu ở mỗi lớp học sinh viên sẽ được định hướng và giải thích ý nghĩa của Omotenashi với việc học tập và trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội. Sinh viên sẽ hiểu được tại sao Omotenashi lại quan trọng trong lịch sử tồn vong và phát triển của đất nước, của doanh nghiệp và của bản thân của mỗi người.

Sau khi hiểu được tầm quan trọng của Omotenashi, các sinh viên sẽ thực hành ngay từ buổi đầu tiên. Mỗi lớp sẽ hình thành ban cán sự lớp bao gồm lớp trưởng, lớp phó, tổ trưởng và tối đa 5 thành viên cho mỗi tổ. Chức năng và hoạt động của các thành viên ban cán sự lớp và tổ viên sẽ theo mô hình công ty trong thực tế. Cụ thể, các tổ viên có nhiệm vụ báo cáo, xin lời khuyên, chia sẻ bài tập, đề án với tổ trưởng. Sau đó các tổ trưởng sẽ báo lại cho lớp phó và lớp trưởng để nắm tình hình cả lớp và có thể có các đề xuất với giáo viên về việc học tập của các thành viên trong lớp. Bên cạnh đó, các tổ viên sẽ có quyền bỏ phiếu đề bạt, khen thưởng, phê bình thành viên ban cán sự lớp chưa hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình thông qua các buổi đánh giá chung. Kết quả thăm dò sẽ được công bố vào giữa và cuối kỳ để các sinh viên học tập rút kinh nghiệm.

Một ví dụ về chức năng, quyền hạn và trách nhiệm của tổ trưởng.

- *Nắm được toàn bộ thành viên lớp (vắng, trễ, hoàn thành bài tập, tiến độ dự án, thái độ học tập) thông qua việc báo cáo của các thành viên và quan sát của bản thân. Ghi nhận và báo cáo lớp trưởng các thành viên không hợp tác hoặc hoạt động không hiệu quả.*

- *Đảm bảo công chính, liêm minh với các thành viên là như nhau.*

- *Đề xuất, xác nhận thông qua chữ ký bằng kế hoạch dự án của các thành viên và chịu trách nhiệm trực tiếp với giảng viên.*

- *Xét duyệt hoàn thành nhiệm vụ các thành viên trong tổ mình.*

- *Chịu trách nhiệm và báo cáo trực tiếp cho lớp trưởng.*

- *Quyền lợi: Được trọn điểm リーダシップ - điểm kỹ năng lãnh đạo (20%) của cả khoá học, được chọn tham gia giải thưởng của Khoa, giải Cống hiến - Omotenashi do Bộ môn đề xuất và khen thưởng (giải thưởng được xét cuối năm học và trao giải vào đầu năm học tiếp theo). Được ghi vào CV thành tích và năng lực leadership của bản thân để sẵn sàng tham gia các công việc lãnh đạo sau này.*

Sau khi bầu chọn và ứng tuyển tư cách ban cán sự lớp xong, các sinh viên sẽ được hướng dẫn làm dự án (project) để lấy điểm quá trình. Dự án này có khác với với các đề tài dự án thông thường. Dự án mà mỗi thành viên thực hiện là một sự cam kết của bản thân đối với việc học của mình. Với các bạn yếu, dự án là cơ hội để mình ôn tập lại các kiến thức cũ để theo kịp nội dung của lớp hiện tại. Ví dụ: có sinh viên rất yếu về Hán tự. Vì vậy các sinh viên sẽ đề ra dự án mỗi ngày học 5 Hán tự, trong 3 tháng học được 450 Hán tự. Với các sinh viên giỏi, dự án là dịp để nâng cao năng lực của mình với những thách thức mới do mình đề ra cho bản thân. Ví dụ, sinh viên có thể tận dụng dự án để tự ôn luyện N3 hoặc N2 với sự hỗ trợ từ ban cán sự và giáo viên. Ngoài ra, sinh viên còn có thể tận dụng dự án để thực hành nội dung bài học. Ví dụ: sinh viên đang học môn Biên phiên dịch, dự án mà sinh viên có thể thực hiện là cam kết thực hành dịch 3 bài tin tức, độ dài tùy chọn tùy theo sức của mình.

Sau khi suy nghĩ và cân nhắc với các lựa chọn phù hợp với năng lực của mình và có sự tham khảo ý kiến lẫn nhau trong tổ, ý kiến của ban cán sự và của thầy cô, các sinh viên sẽ điền vào bảng đăng ký dự án, ký tên và xin các chữ ký từ tổ trưởng, lớp phó và lớp trưởng, như là một sự cam kết của bản thân đối với dự án mà mình sẽ làm trong suốt khoá học. Do điểm dự án chiếm phần lớn điểm quá trình của cả khoá học nên các sinh viên sẽ có thêm cả động lực và cả áp lực để làm tốt dự án của mình.

Hình 1. Sinh viên lớp NN19DH-NB1 trong giờ Đọc - Viết tiếng Nhật trung cấp thảo luận ý tưởng đề tài. Tổ 1 đang trao đổi thảo luận cho một hoạt động tại lớp.

Hình 2. Sinh viên lớp NN21DH-NB1 trong giờ Đọc - Viết tiếng Nhật Sơ Trung Cấp nhận thưởng sau minigame do tổ 1 tổ chức. Giáo viên phụ trách lên trao giải thưởng cho sinh viên sau hoạt động ôn tập Hán Tự do tổ 1 Tổ chức.

Dự án là “đề tài” mà các sinh viên cam kết thực hiện theo nhu cầu và năng lực của bản thân với sự hướng dẫn, chia sẻ từ ban cán sự lớp và giáo viên phụ trách. Thông qua dự án, các sinh viên được trau dồi kỹ năng gì của Omotenashi? Dự án đưa 100% tất cả các thành viên ra “ánh sáng” của sự tương tác. Trong quá trình giảng dạy, giáo viên không khó để nhận ra có những sinh viên rất thích giao tiếp, trò chuyện và chia sẻ việc học của mình với người khác, nhưng cũng có những sinh viên ngại trò chuyện, ngại giao tiếp và thường các sinh viên này dễ chịu thiệt thòi vì những hạn chế trong giao tiếp xã hội. Dự án sẽ khiến các sinh viên tự tin hơn, bản lĩnh hơn và chịu trách nhiệm hơn với việc học tập của mình. Thông qua Omotenashi các sinh viên nói lời xin lỗi và cảm ơn, lắng nghe chia sẻ của các bạn và thầy cô, ý thức hơn về việc học của mình và hơn hết là sự cảm nhận “thành công” khi mình hoàn thành được mục tiêu đề ra. Và đó chính là chất xúc tác giúp các sinh viên tiếp tục phấn đấu cho việc học tập của mình, và hơn hết, qua đó giúp xây dựng tình yêu thương giữa các sinh viên, trước hết là với những gì mình đang làm và sau đó là với những người mà mình làm việc chung.

Trong quá trình học tập, ngoài những dự án mà sinh viên tự đăng ký theo nguyện vọng cá nhân, giáo viên luôn tạo điều kiện cho sinh viên thực hiện các hoạt động tương tác sáng tạo và linh hoạt tại lớp. Thường các hoạt động này sẽ gắn kết với hoạt động bài học cụ thể của sinh viên trong ngày. Ví dụ, giáo viên giao Tổ 1 phụ trách hoạt động tại lớp 30 phút để ôn tập Hán tự cho bài học có cộng điểm quá trình.

Hình 3. Sinh viên lớp NN20DH-NB1 trong giờ Đọc - Viết tiếng Nhật Trung Cấp 2 mừng sinh nhật bạn.

Hoạt động này đòi hỏi các sinh viên phải phân chia công việc cho các thành viên: lên ý tưởng hoạt động, vạch ra công việc và thời gian, người phụ trách, người thực thi... Thú vị là thực tế khi triển khai, với sự sáng tạo của mình, các sinh viên còn chuẩn bị phần quà khen thưởng cho người đạt giải thưởng, giải thích đáp án cẩn thận, khiến buổi học diễn ra rất thú vị, ấn tượng và có ý nghĩa.

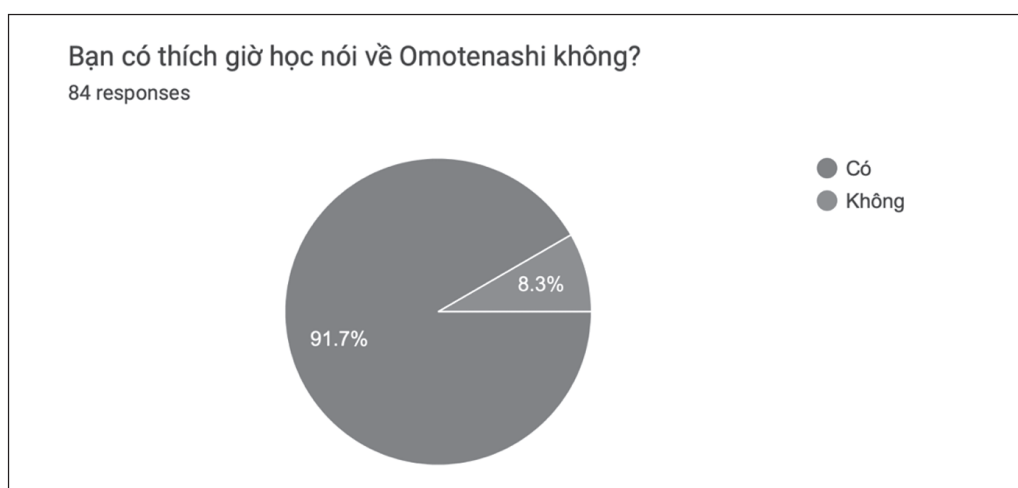
Giáo viên đóng vai trò rất quan trọng trong việc thực thi Omotenashi với sinh viên của mình. Thầy/Cô giáo sẽ là hình mẫu để các sinh viên noi theo và “neo” vào ý chí của sinh viên tinh thần ham học hỏi, biết nghĩ cho người khác và dần hoàn thiện bản thân mình.

Trong hình, khi thầy cô tổ chức chúc mừng sinh nhật của thành viên trong lớp, các sinh viên rất vui vẻ hưởng ứng và sau đó buổi học tiếp tục diễn ra trong không khí sôi động, một tinh thần tích cực thoải mái, biết yêu thương và chia sẻ.

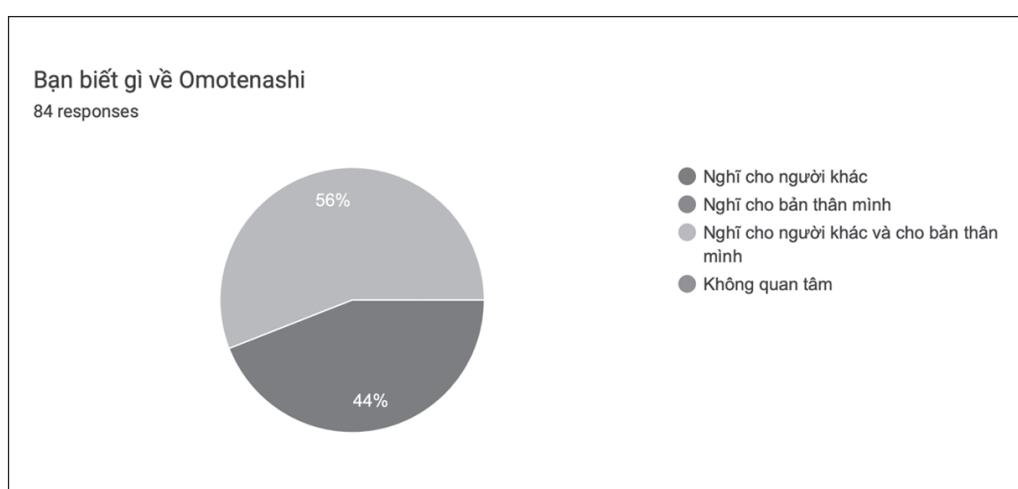
5. KẾT QUẢ KHẢO SÁT

Khảo sát về Omotenashi được tiến hành với 84 sinh viên (không tính sinh viên năm thứ nhất) ngành Ngôn ngữ và Văn hóa Nhật, Trường Đại học Quốc Tế Hồng Bàng.

Có 100% phản hồi từ 84 sinh viên với kết quả nghiên cứu như sau:

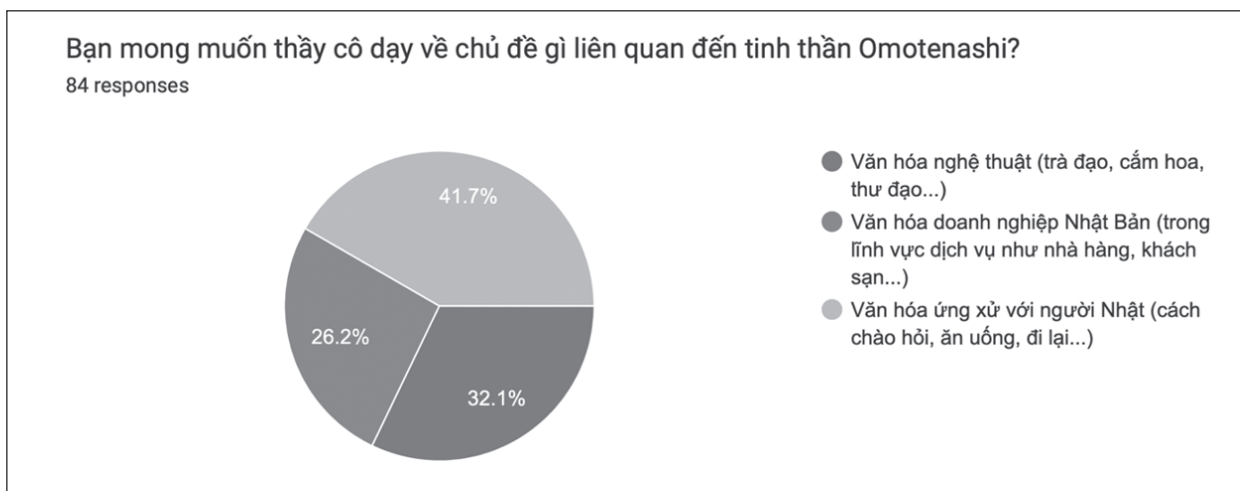

Hình 4. Sự quan tâm của sinh viên về Omotenashi

Hình 5. Sự quan tâm của sinh viên hiện nay

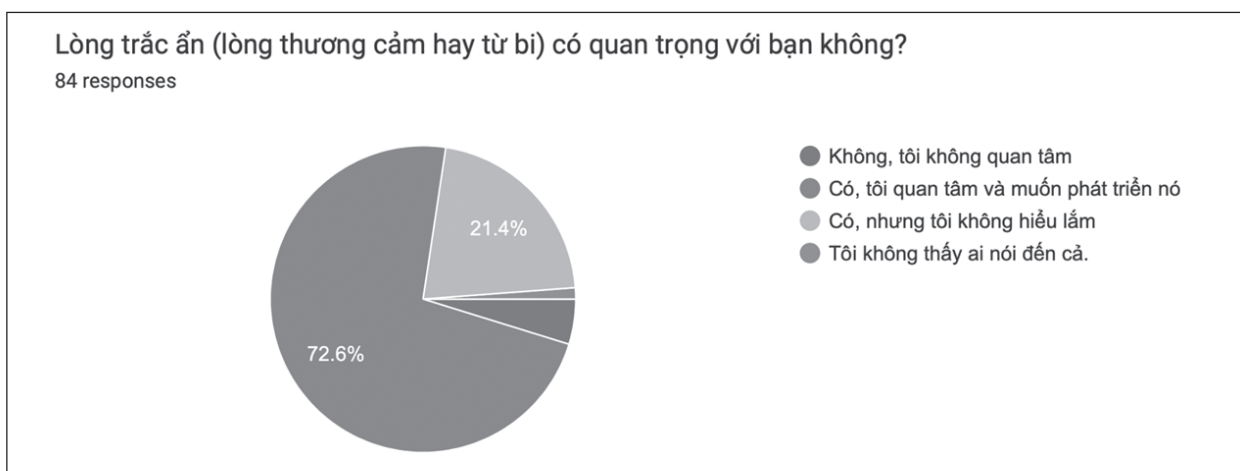
Về sự yêu thích hay quan tâm của sinh viên với Omotenashi, có hơn 90% sinh viên bày tỏ sự yêu thích đối với các bài giảng liên quan đến Omotenashi.

Hình 6. Sự quan tâm của sinh viên đến văn hóa ứng xử của người Nhật

Biểu đồ 6 cho thấy liên quan đến tinh thần Omotenashi, phần đa các em rất thích học hỏi văn hoá ứng xử của người Nhật và các hình thức nghệ thuật độc đáo của xứ Phù Tang, điều làm nên tính cách đáng học hỏi của họ.

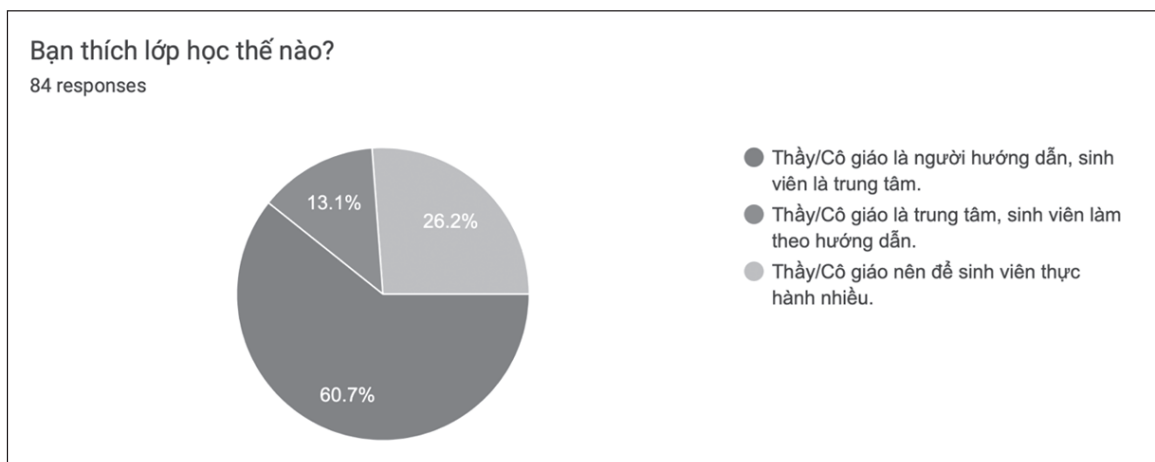
Về chủ đề giảng dạy liên quan đến tinh thần Omotenashi, có đến 41.7% sinh viên quan tâm đến văn hoá ứng xử với người Nhật, 32.1% quan tâm đến văn hoá Nhật như trà đạo, cắm hoa, thư đạo. Còn lại 26.2% sinh viên quan tâm đến văn hoá doanh nghiệp Nhật. Như vậy, chúng ta nhận thấy sinh viên khá quan tâm đến việc tìm hiểu về nhu cầu của đối phương, đặt biệt là đối tác hay khách hàng,... đến từ một nền văn hoá khác, những người mà sinh viên sẽ tiếp xúc, gặp gỡ học tập và làm việc cùng trong tương lai.

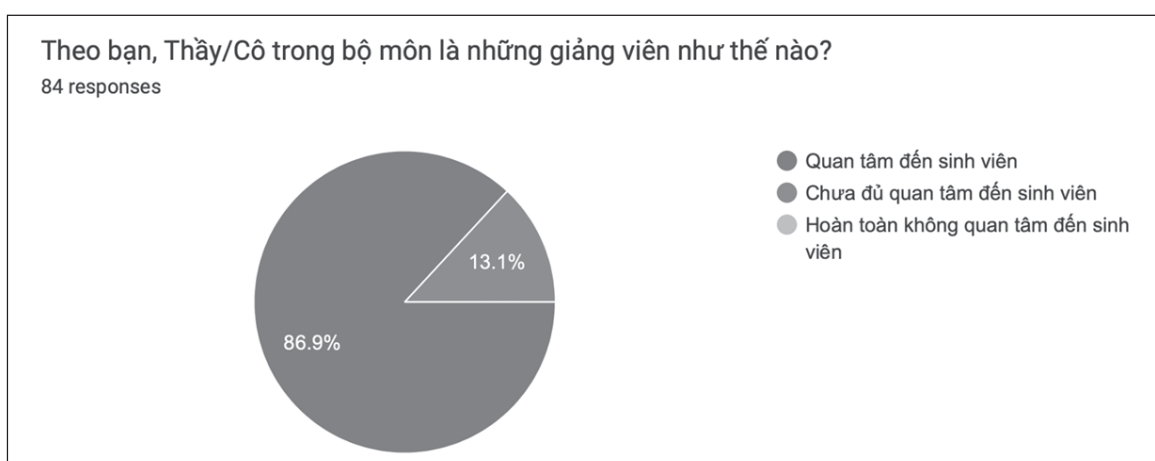
Hình 7. Sự quan tâm của sinh viên đến lòng trắc ẩn

Về lòng trắc ẩn, có đến 72.6% sinh viên thể hiện sự quan tâm và muốn phát triển lòng trắc ẩn (lòng từ bi) ở bản thân mình. Tuy nhiên vẫn còn 18.8% sinh viên cho rằng mình chưa hoàn toàn hiểu ý nghĩa của nó.

Biểu đồ 8 cho thấy sinh viên trong đội một lớp học mà ở đó người học là trung tâm và thầy cô giáo sẽ giúp đỡ họ chủ động trong học tập hơn. Về phương pháp dạy trong lớp, có 85.5% các sinh viên trả lời rằng mình thích lớp học áp dụng phương pháp lấy sinh viên là trung tâm, và thầy cô chỉ là người hướng dẫn. Ngoài ra có 26.2% sinh viên thích được thực hành nhiều hơn.

Hình 8. Kết quả khảo sát về vai trò của Thầy/Cô giáo

Hình 9. Kết quả khảo sát sự hài lòng của sinh viên đối với Thầy/Cô giáo

Biểu đồ cho thấy sinh viên tương đối hài lòng về sự quan tâm của thầy cô giáo trong bộ môn đối với các em, tấm gương để các em học hỏi về Omotenashi

Về ý kiến của sinh viên đến sự quan tâm của thầy cô, có đến 86.9% sinh viên bày tỏ rằng các thầy cô trong Bộ môn yêu thương và quan tâm đến mình. Trong khi đó vẫn còn 13.1% sinh viên cho rằng sự quan tâm của thầy cô trong Bộ môn cần thể hiện rõ nét hơn.

Qua khảo sát, chúng ta thấy có được tinh thần Omotenashi là mong muốn của sinh viên; và đây cũng là một phẩm chất, một kỹ năng cũng như là một thể mạnh các sinh viên muốn phát triển, rèn luyện lâu dài cho bản thân. Omotenashi không phải cái gì đó quá mới mẻ mà tự thân nó là năng lượng sống hòa hợp mà các sinh viên tìm thấy được trong tâm thức của mình. Vấn đề ở đây là làm thế nào để sinh viên có thể hiểu rõ và thực hành nó thường xuyên, để nó trở thành một phần của cuộc sống mình. Làm được như vậy, sinh viên không những có thể đạt đến hạnh phúc của chính bản thân mình mà còn tìm thấy hạnh phúc từ mọi người xung quanh.

6. KẾT LUẬN

Omotenashi là xu hướng tất yếu trong phát triển nhân cách, đạo đức và chuyên môn trong thời đại ngày nay. Chưa bao giờ các quốc gia và mọi người trên thế giới kì vọng vào việc giáo dục để phát triển toàn diện nhân cách và chuyên môn của sinh viên, học sinh như bây giờ. Công nghệ càng phát triển, xã hội càng hiện đại thì tình yêu thương, sự kết nối, lòng trắc ẩn luôn được mong đợi ở mỗi người nhiều hơn. Chính vì lẽ đó, việc vận dụng hiệu quả Omotenashi vào dạy và học là kỳ vọng

của mọi người, của xã hội. Chắc chắn sinh viên sau khi ra trường bên cạnh kiến thức chuyên môn sẽ là bản lĩnh và tình yêu thương vì một xã hội tốt đẹp hơn và con người yêu thương nhau hơn.

Bên cạnh những thuận lợi nêu trên, để có được sự ủng hộ và hưởng ứng toàn diện từ phía sinh viên cũng là một thách thức lớn đối với thầy cô giáo. Kinh tế phát triển khiến chủ nghĩa vật chất và chủ nghĩa cá nhân lên ngôi. Tư duy hưởng thụ và đặc biệt là sự phát triển rộng khắp của công nghệ mà cụ thể là điện thoại thông minh dễ khiến một bộ phận sinh viên thu mình lại trong thế giới của riêng mình. Một số sinh viên cảm thấy không thoải mái khi phải giao tiếp, tương tác với nhiều người hay cảm thấy thế giới riêng của mình bị thu hẹp và bản thân bị buộc phải mở lòng ra với cả những người chưa thân quen hoặc phải làm việc với người mình không thích. Chẳng hạn có sinh viên nhắn tin riêng với thầy cô là không muốn làm việc với bạn A, với bạn B vì nhiều lý do. Trong những tình huống như vậy, thầy cô cần sự uyển chuyển trong xử lý và sẵn sàng cho phép không gian chuyển tiếp để các sinh viên quen dần và giải thích cho các sinh viên hiểu về việc hợp tác với bất kỳ ai để cùng tồn tại. Điều đó không đơn thuần chỉ là điều cần thiết mà đã trở thành sự sống còn.

Bất chấp những thách thức khách quan kể trên, Omotenashi là sự lựa chọn cần thiết để nâng tầm bản thân sinh viên cả về chuyên môn lẫn kỹ năng mềm, và hơn hết là một trái tim nhân ái, biết yêu thương, biết sẻ chia, biết lắng nghe và cảm nhận tình cảm, nhu cầu của mọi người và mọi thứ xung quanh.

Sau một thời gian ứng dụng Omotenashi vào môi trường học tập tại Bộ môn Ngôn ngữ và Văn hoá Nhật, với tư cách là giảng viên phụ trách các môn học có ứng dụng Omotenashi như: Tiếng Nhật chuyên ngành Kaigo, Biên phiên dịch, Đọc viết tiếng Nhật... chúng tôi nhận thấy sự tiến bộ rõ nét ở các sinh viên. Nổi bật nhất là ý chí quyết tâm và tinh thần cầu tiến. Do mỗi sinh viên phải tự đề ra dự án và kế hoạch hành động cho mình nên các sinh viên cảm nhận được sự cạnh tranh tích cực trong học tập, không muốn mình là gánh nặng của tập thể, và hơn hết là động lực từ chính bản thân. Omotenashi đánh thức trong sinh viên một tình yêu dành cho những việc mình đang làm, một khát khao được hoàn thiện hơn, và trên hết, là sự sẵn sàng tham gia vào lực lượng lao động hiệu quả của đất nước vì sự phát triển và thịnh vượng chung của toàn xã hội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Travis, C., “Omoiyari as a core Japanese value: Japanese-style empathy. Speaking of Emotions: Conceptualisation and Expression”, pp. 55-81, 1998.
- [2] Karasawa, M. & Hirabayashi, Y. “The basic concept of omoiyari culture: Research on the capabilities of early stage education students to understand others.” Repertoire of Cultural Research of Tokyo Women’s University, 74 (in Japanese), pp. 65- 92, 2013
- [3] Trung ND, “Jack Ma đưa ra lời khuyên về IQ, EQ và LQ cho giới sự thành công của thế hệ trẻ”. [Online]. Available:<https://ictnews.vietnamnet.vn/khoi-nghiep/jack-ma-dua-ra-loi-khuyen-ve-iq-eq-va-lq-cho-su-thanh-cong-cua-the-he-tre-39292.html> accessed on (accessed 2nd Oct 2022)